

*OBRAZLOŽENJE IZVJEŠTAJA O
IZVRŠENJU FINACIJSKOG PLANA
ZA 2024. GODINU*

31.03.2025.

NAZIV GLAVA/NAZIV PRORAČUNSKOG KORISNIKA		PLAN ZA 2024.	IZVRŠENJE U 2024.	INDEKS
NAZIV PROGRAMA/AKTIVNOSTI/PROJEKTA				
RASHODI / IZDACI		1	2	3=(2/1)
Glava 00307	USTANOVE SOCIJALNE SKRBI	355.730,00	334.383,95	94,00
Podglava 49761	CENTAR ZA PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI ZDRAVI GRAD POREČ-PARENZO	355.730,00	334.383,95	94,00
Program 1034	JAVNE POTREBE U SOCIJALNOJ SKRBI	355.730,00	334.383,95	94,00
Aktivnost A100041	Projektni ured – stručno, administrativno i tehničku osoblje	259.600,00	249.007,90	95,92
Aktivnost A100042	Programske aktivosti Centra Zdravi grad	92.630,00	82.330,44	88,88
Kapitalni projekt K100004	Nabava opreme	3.500,00	3.045,61	87,02

ZAKONSKA OSNOVA ZA UVOĐENJE PROGRAMA:

- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01,60/01,129/05,109/07,125/08,36/09,150/11,144/12,19/13,137/15,123/17, 98/19,144/21),
- Zakon o ustanovama („Narodne novine“ broj 76/93,29/97,47/99,35/08,127/19, 151/22),
- Zakon o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ broj 157/13,152/14,99/15,52/16,16/17,130/17, 98/19,64/20,138/20, 119/22, 71/23)
- propisi strukovnih komora RH (Hrvatska psihološka komora, Hrvatska liječnička komora i druge).

OPIS PROGRAMA:

Program obuhvaća aktivnosti: *Projektini ured-stručno, administrativno i tehničko osoblje* i *Programske aktivnosti Centra Zdravi grad*.

Aktivnosti:

Projektini ured – stručno, administrativno i tehničko osoblje

Planirana sredstva za rad Projektnog ureda namijenjena su za isplatu plaća i doprinosa na plaće svih zaposlenika ustanove kako upravljačkih (ravnateljica) tako stručnih (psihologa-psihoterapeuta) te administrativno računovodstvenih radnika.

U istom dijelu se planira podmirivanje troškova materijalnih prava zaposlenih (službena putovanja, stručna usavršavanja, stručne suradnje, naknade za prijevoz) te podmirivanje rashoda projektnog ureda za uredski materijal i ostale usluge (telefon, promidžba i informiranje, intelektualne usluge, pravni poslovi, projektno partnerstvo i suradnje, naknade za rad Upravnog vijeća, računalne usluge, članarine HMZG i druge pristojbe, reprezentacija, troškovi tekućeg i investicijskog održavanja, podrška Libusoft cicoma za korisnike proračuna te ostale usluge i rashodi poslovanja ustanove).

U projektnom uredu se planiraju i sredstva za realizaciju specifičnih stručnih programa koje vodi, organizira i realizira projektini ured sa zaposlenicima ustanove i to: Motovunska ljetna škola zdravlja, suradnja s Hrvatskom mrežom zdravih gradova i EU mrežom zdravih gradova SZO, Istarskom županijom i drugim regionalnim partnerima, za koordinaciju i vođenje gradskih programa iz oblasti Ekologija i zdravlje te vođenje svih drugih projekata od interesa ustanove i zajednice (strateško planiranje za zdravlje, ispitivanje potreba ranjivih skupina, edukacije i dr.).

Iz projektnog ureda se vode svi poslovi ustanove (administrativno tehničko upravljački poslovi te programske aktivnosti iz oblasti psihosocijalne zaštite, ekologije, zdravih životnih stilova i navika i dr.) te se koordiniraju programi i projekti u suradnji s vanjskim suradnicima i Osnivačem. Projektni ured s zaposlenicima ustanove stvara uvjete za realizaciju svih specifičnih programskih aktivnosti ustanove, za suradnju sa resornim odjelima Grada Poreča-Parenzo, brojnim partnerskim organizacijama i vanjskim stručnim suradnicima.

Financijski plan ustanove za 2024. godinu i njegovo izvršenje u 2024. razlikuje se od Plana za 2023. godinu zbog povećanja osnovica plaća od strane Osnivača što je prikazano u projektnom uredu.

Zaposlenici ustanove su samostalni nositelji i izvoditelji najvećeg dijela svih stručnih poslova. U projektnom uredu je zaposleno 8 radnica na neodređeno vrijeme i to:

-ravnateljica, psihologinja psihoterapeutkinja, mag. javnog zdravstva koja je ujedno i koordinatorica projekta Zdravi grad Poreč te članica predsjedništva Hrvatske mreže zdravih gradova (dalje: HMZG). Prema propozicijama Svjetske zdravstvene organizacije (dalje: SZO) svaki Zdravi grad na svijetu mora imati svog imenovanog koordinatora.

-3 psihologinje-psihoterapeutkinje;

-1 psihologinja u edukaciji za psihoterapeutkinju;

-1 psihologinja-muzikoterapeutkinja,

-1 poslovna tajnica i voditeljica računovodstvenih poslova;

-1 administrativno računovodstvena tajnica.

Tijekom 2024. zaposlena je psihologinja u zamjenu za porodiljni jedne psihologinje stalne djelatnice. Jedna psihoterapeutkinja je iskoristila pravo na rad na 4 sata.

Kroz godinu je radilo 8 zaposlenika i 15 stručnih suradnika.

Korisnici

Korisnici usluga su sve osobe koje se direktno obrate i traže uslugu u programima ustanove ili indirektnim putem (telefon, mail, viber) svih dobnih skupina i oba spola.

Projektni ured je za 2024. po planu trebao realizirati zadatke:

-organizacije rada svih zaposlenika i vanjskih suradnika ustanove;

-komunikacija sa svim projektnim partnerima i suradnicima horizontalno i vertikalno,

-kreiranje, opisivanje i kandidiranje programa ustanove na sve izvore financiranja iz oblasti djelovanja i osnovne djelatnosti ustanove;

-sudjelovanje u strateškom planiranju Grada Poreča-Parenzo u svim oblastima razvoja zajednice (gospodarskom, socijalnom, kulturnom, sportskom...i dr.);

-nositelj strateškog planiranja za zdravlje u zajednici, utvrđivanja prioriteta za zdravlje u zajednici za višegodišnja razvojna razdoblja;

-informativi punkt za građane koji nastoje zadovoljiti svoje potrebe u sferi socijale i zaštite zdravlja u ustanovi ili srodnim organizacijama,

-osiguravanje pomoći i podrške korisnicima socijalnih usluga koji imaju potrebu za pomoći i podrškom te psihosocijalnoj zaštiti i savjetovanju,

-promicanje i razvoj humanih vrijednosti i voluntarizma u zajednici,

-„inkubator ideja“ u vidu otvorenosti za iniciranje i razvijanje kreativnih putova zaštite zdravlja u zajednici te građenje lokalnih nadstandarda zaštite u skladu s temeljnom postavkom SZO „misli globalno, djeluj lokalno“,

-istraživački centar iz kojeg se osmišljavaju ispitivanja potreba građana, a posebno ranjivih skupina (osobe s invaliditetom, mladi, stariji, ovisnici, jednoroditeljske obitelji, teško bolesni...),

-partnerstvo i suradnja na razini zajednice, županije, RH i u inozemstvu (povezivanje sa Istarskom županijom, HMZG, EU mrežom zdravih gradova i drugim međunarodnim partnerima, Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo (HZJZ), zavodom za javno zdravstvo

Istrske županije (ZZJZ IŽ), resornim ministarstvima i drugim partnerima u zemlji i inozemstvu),

-nositelj međusektorske suradnje i umrežavanja postojećih državnih sustava RH i civilnog sektora u zajednici, a sve s ciljem stvaranja snažne lokalne socijalne mreže podrške i kreiranja lokalne politike zdravlja i socijalne stabilnosti,

-centar za lokalnu zaštitu i psihološke krizne intervencije s posebnim naglaskom na zaštitu zaštite mentalnog zdravlja.

Specifične aktivnosti i programi u okviru rada *Projektnog ureda*

Iz projektnog ureda Zdravog grada Poreč-Parenzo vode se specifične stručne aktivnosti i programi i to:

-Medijski program ustanove,

-Motovunska (Istarska) ljetna škole zdravlja (nositelj Hrvatska mreža zdravih gradova, Istarska županija, Zdravi grad Poreč-Parenzo),

-suradnja sa Hrvatskom mrežom zdravih gradova u dijelu istraživanja, izrada strategija i sl.,

-Unapređenje rada savjetovališta Istre, vođenje i realizacija projekta Istarske županije te osnaživanje kadrova u zdravstvu Zavoda za hitnu medicinu IŽ,

- Ekologija i zdravlje, koordinacija programa koji povezuju ekologiju i zdravlje za Grad Poreč-Parenzo

-*Motovunska škola zdravlja, Unapređenje rada savjetovališta Istre u suradnji sa IŽ, suradnja sa HMZG ,*

-*Program – Ekologija i zdravlje (alergeno bilje, životinje, zdravlje i dr.)*

Medijski program ustanove - svi stručni zaposlenici ustanove uključuju se u medijski program i razradu mnogobrojnih stručnih tema i emisija radi podizanja razine zdravstvene pismenosti te educiranja stanovnika o raznim temama vezanim uz unapređenje i čuvanje kako mentalnog tako i tjelesnog zdravlja. Biti će govora o strahovima, strepnjama, ispitnoj i općoj anksioznosti, emocijama, odgoju djece, tehnološkoj ovisnosti, emocionalnom jedenju, roditeljskoj ulozi i kompetencijama, narcizmu, pripremama za vrtić i školu, stresu i kako ga prevladati, kako činiti bolje izbore za sebe, promocija zdravih životnih navika i brojnim drugim temama koje se putem medija čine dostupnima i korisnima cjelokupnoj populaciji. Tijekom 2024. godine medijski program predviđa u pokazateljima rezultata do 35 radijskih nastupa te 20 pisanih objava stručnih tema, povremeno sukladno prilikama gostovanje na TV postajama.

Predavanja za mlade, odrasle građane i stručnjake (planirana su predavanja za sve populacione skupine građana sukladno potrebama raznih ranjivih grupa te procjeni stručnog tima na teme od općeg interesa kao npr. otpuštanje stresa, nošenje s emocijama, partnerskom povezivanju, prepoznavanju i prevladavanju stresa, kako bolje komunicirati, kako provoditi kvalitetno vrijeme sa obitelji, državnoj maturi, prevladavanju stresa od ispita, emocionalnom jedenju, zdravim životnim navikama, mentalnom zdravlju i dr.) .

Tijekom 2024. godine medijski u ovim aktivnostima je predviđeno u pokazateljima rezultata 10 organiziranih predavanja te do 400 korisnika ukupno.

Stručne edukacije- cjeloživotno učenje zaposlenika i suradnika (u planu i programu ustanove 2024. se planiraju i edukacije zaposlenika te širih stručnih timova ustanove po principu cjeloživotnog učenja u pomagačkim strukama što je obveza većine pomagača temeljem akata strukovnih komora i same ustanove, bodovanja i obnavljanja licenci za rad.

Tijekom 2024. godine u ovim aktivnostima je predviđeno u pokazateljima rezultata 6 organiziranih edukacija te uključivanje 7 zaposlenika i do 10 stručnih suradnika,

Informiranje građana putem letaka i brošura - Zdravi grad Poreč kontinuirano podiže razinu zdravstvene kulture i zdravstvene pismenosti građana u najširem smislu osim medijskim nastupima i edukacijama putem pisanih informativno edukativnih materijala. U navedenim aktivnostima sudjeluju svi zaposlenici projektnog ureda Zdravog grada Poreč te su brojne brošure i letci autorski uradci stručnog tima ili stručnih zaposlenika ustanove. Tiskani letci i

brošure osim što su lokalni autorski materijali Zdravog grada Poreč to su i materijali suradničkih i partnerskih organizacija (škola, IŽ, HMZG, ZZJZ IŽ, ZHMIŽ i drugih). Ipak u individualnom, obiteljskom ili radu u malim grupama osobno se klijentima daju letci/brošure i to najčešće slijedeći: *Provjerite je li vaše dijete rizično za razvoj ovisnosti, Dok nabrojim do tri hoću li se snaći?, Krećem u jaslje, krećem u vrtić...!*,

Debljina kod djece-bolest i izazov!, Naš pas i mi – o čemu vlasnik psa treba voditi računa?, Zašto galeb klaukavac više nije samo turistička atrakcija?

Tijekom 2024. godine aktivnost predviđa u pokazateljima rezultata distribuciju 10 letaka prema krajnjim korisnicima.

Motovunska škola zdravlja - Motovunska ljetna škola zdravlja planira se u Istri 30. jubilarnu godinu za redom kao projekt Hrvatske mreže zdravih gradova (HMZG), Istarske županije i istarskih zdravih gradova pa tako i Zdravog grada Poreč-Parenzo. Realizaciju projekta svih ovih godina podupire najuspješniji zdravi grad Istre -Zdravi grad Poreč. Posljednjih godina se ova ljetna škola ne održava isključivo u Motovunu te sve više poprima karakter Istarske škole zdravlja čemu značajno doprinosi realizacija projekata i tematskih cjelina škole u vrlo istaknutim zdravim gradovima kao što je to Poreč. Realizaciju dijela Motovunske škole zdravlja uz HMZG i IŽ preuzima Zdravi grad Poreč. Tečaj koji se je realizirao u Poreču 12 godina iz područja zdravog urbanog planiranja u 2024. je iznimno zamijećen i posjećen na temu *Prilagodba zajednica na klimatske promjene*.

Tijekom 2024. godine aktivnost predviđa u pokazateljima rezultata uključivanje 4 djelatnika ustanove, 50 korisnika polaznika tečaja te prezentaciju 2 stručne teme.

Suradnja s HMZG - HMZG je krovna nacionalna organizacija koja okuplja hrvatske zdrave gradove. Hrvatski zdravi gradovi, pa tako i Poreč, su članovi HMZG te dio vlastitih godišnjih aktivnosti usmjeravaju povezivanju i suradnji sa HMZG. HMZG prenosi temeljne postavke, principe i faze rada SZO na nacionalnu razinu u cilju razvoja projekta zdravi grad SZO na području RH. Tako HMZG osmišljava godišnji program povezivanja i edukacije RH zdravih gradova, realizira istraživanja kojima se ispituju potrebe ranjivih skupina, potiče nastajanje lokalnih strateških dokumenata te lokalnih planova za zdravlje u zdravim gradovima RH. Za 2024. godinu HMZG je zacrtala pravce djelovanja prema kojima će se usmjeravati i hrvatski zdravi gradovi. Tijekom 2024. Zdravi grad Poreč će se sa HMZG nastaviti uključivati prioritetni na temu zaštite *mentalnog zdravlja i zdravog urbanog planiranja*. Tijekom godine Zdravi grad Poreč učestvovati će u sastancima predsjedništva, skupštine HMZG, na poslovnim i drugim sastancima od obostranog interesa.

Tijekom 2024. godine aktivnost predviđa u pokazateljima rezultata uključivanje predstavnika Zdravog grada na 8 skupova i aktivnosti HMZG i to rad u upravljačkim tijelima (predsjedništvo, skupština) te rad na poslovnim sastancima sa do 4 prezentacije Zdravog grada Poreč na skupovima HMZG.

Unapređenje rada savjetovališta Istre u suradnji sa IŽ - Zdravi grad Poreč svojim programima za zaštitu zdravlja, posebice mentalnog zdravlja, prerastao je u ekspertni centar za psihosocijalno zdravlje obitelji Hrvatske mreže zdravih gradova, a 2016./2017. stekao je status ekspertnog centra Istarske županije (IŽ) za edukacije i vođenje županijskog projekta *Unapređenje rada savjetovališta Istre* u okviru županijskog prioriteta za zdravlje – zaštita mentalnog zdravlja djece, mladih i obitelji. Zdravi grad Poreč je, temeljem 30 godina iskustva u razvoju lokalnog psihološkog savjetovališta kao snažnog psihosocijalnog nad standarda Poreča i specifičnog centra za zaštitu mentalnog zdravlja RH uvjete, dobio vrlo zahtjevnu ulogu vođenja projekta razvoja pojedinačnih lokalnih savjetovališta Istre. Ujedno to je prvi takav pilot projekt regionalne zaštite mentalnog zdravlja u RH umrežavanjem punktova za mentalno zdravlje u gradovima Istre te njihovo međusobno povezivanje i povezivanje s centrima zaštite mentalnog zdravlja u sustavima RH. Cilj je projekta svih ovih godina osnažiti i standardizirati rad funkcionalnih psiholoških savjetovališta Istre po uzoru na porečko te učiniti

uslugu psihološke pomoći i podrške dostupnijom svim stanovnicima Istre u najvećem izazovu za zdravlje 21. stoljeća – zaštiti mentalnog zdravlja. Projektom je osigurano osnaživanje i edukacija istarskog kadra za psihološke intervencije u lokalnim savjetovalištim a te individualna savjetovanja i mentoriranje svakoo lokaliteta prema potrebi.

Tijekom 2024. godine projekt predviđa u pokazateljima rezultata realizaciju 3 edukacije za kadrove savjetovališta, isto tako 3 sastanka s timovima lokaliteta te 8 individualnih konzultacija/savjetovanja.

Osnaživanje timova Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Istarske županije (NZHMIŽ)

Zdravi grad Poreč postao je nositeljem IŽ projekta usmjerenog osnaživanju kadrova u zdravstvu Zavoda za hitnu medicinu. Covid kriza je u prvi plan stavila stres pomagačkih struka koje čitav niz godina nisu stavljene u fokus te im nije posvećena primjerena pažnja. U suradnji sa Istarskom županijom u 2022. godini je inicirana suradnja na projektu osnaživanja kadrova u zdravstvu koji su posebno izloženi stresu na poslu, krizama i potencijalnom sagorijevanju na poslu. Isto u sklopu Plana za zdravlje i socijalno blagostanje Istarske županije za radoblje 2022.-2025. godine te prioriteta u Planu naziva - zaštita mentalnog zdravlja. Aktivnosti će tijekom 2024. godine sadržavati grupne oblike rada radioničkog tipa s voditeljima ispostava NZHMIŽ – hmp i saniteta, djelatnicima prijavno dojavne jedinice te individualnu psihosocijalnu podršku usmjerenu onim djelatnicima koji se nađu u životnim i/ili radnim okolnostima koje utječu na radnu funkcionalnost na ovom zahtjevnom poslu. Sredstva za realizaciju programa i svih popratnih troškova realizacije istog u potpunosti osiguravaju Istarska županija i NZHMIŽ.

Tijekom 2024. godine projekt predviđa u pokazateljima rezultata realizaciju koja će uključivati 20 korisnika/zaposlenika u grupnom programu podrške te 6 korisnika individualne podrške, potom 10 grupnih susreta podrške te do 20 individualnih savjetovanja pojedinih članova tima.

Program – ekologija i zdravlje (alergeno bilje, životinje, zdravlje i dr. - prateći spoznaje europskih i svjetskih studija utjecaja na zdravlje u akademskoj zajednici postoje mnogobrojni dokazi da je zdravlje stanovnika jedne zajednice, a i ukupna kvaliteta života u zajednici, u najširem smislu, uvjetovano različitim čimbenicima. Zdravlje populacije ovisi o brojnim čimbenicima koji su i izvan sustava zdravstva, a nazivamo ih skupno društvenim čimbenicima zdravlja. Među ostalim je dokazano da zdravlje ljudi ovisi o ukupnoj uređenosti urbanog prostora te suživotu prostora, ljudi i živog svijeta na istom prostoru (suživot ljudi i životinja, zaštita divljih i domaćih životinja koje dolaze u kontakt sa ljudima, suživot s prirodom, kontrola alergena i invazivnih biljnih vrsta u lokalnom okruženju, čuvanje zelenih zona, razvijanje rekreativnih zona, univerzalni dizajn i prilagođenost prostora ljudima, pametna gradnja i sl.). Odgovornost ključnih ljudi u zajednici i stručnjaka te svijest svakog građanina za brigu o okolišu, vlastitim kućnim ljubimcima, čistoći javnih prostora uopće (otpad, izmet pasa i mačaka...), za čuvanje vlastitih okućnica, selektivno zbrinjavanje otpada na „zelenim otocima“ ili u obiteljskim domaćinstvima, osmišljavanje staza zdravlja i drugih rekreativnih sadržaja, čuvanje zelenih zona u gradovima, skrb o projektiranju urbanog prostora i čuvanje zelenog priobalnog pojasa čine put ka zdravlju zajednice i okruženja u cijelosti. Programima i projektima iz sfere ekologija i zdravlje, Zdravi grad Poreč ostvaruje svoj cilj povezivanja struke, građana i ključnih ljudi zajednice u cilju edukacije, senzibilizacije građana i kolektivnog podizanja svijesti o međuovisnosti prostora i zdravlja ljudi.

Za ove programe Zdravom gradu Poreč se ne odvajaju financijska sredstva te ne postoji proračunska stavka u financijskom Planu ustanove za koordiniranje programa iz oblasti Ekologija i zdravlje nego se imenovani programi iz projektnog ureda upravljaaju i vode za Grad Poreč-Parenzo u cilju optimalnog korištenja stručnih resursa zajednice i gradskih ustanova.

Tijekom 2024. godine projekt predviđa u pokazateljima rezultata organizaciju :

-skupa Zdravo urbano planiranje ili stručnog skupa na drugu temu sa 5 do 7 predavača te do 50 sudionika skupa

- suradnju s Vetrinarskom bolnicom Poreč na projektima Kontrola i suzbijanje populacije galebova, Kontrola kontaminiranosti tla izmetom pasa, Zdrav suživot ljudi i životinja;
- suradnja s CIV-om pri Institutu za poljoprivredu i turizam u cilju kontrole invazivnih biljnih vrsata;
- edukacija djece, mladih i odraslih iz oblasti zaštite i kulture čuvanja kućnih ljubimaca i prostora na kojemu borave s ljudima u cilju suzbijanja zoonoza,
- podrška osmišljavanju ideja i uređivanju eko šuma, edukativnih eko staza , rekreativnih staza zdravlja na području Poreča.

Hoditi i zdravi biti – La salute viene camminando

Zdravi grad koordinira za Poreč javnozdravstvenu manifestaciju Hoditi i zdravi biti koje je nositelj ZZJZ IŽ. U 2024. godini se planira održati manifestaciju *Hoditi i zdravi biti* u suradnji sa ZZJZ IŽ, a uključit će se građani svih dobnih skupina na centralnoj manifestaciji te djeca vrtića i svih porečkih škola u tjednu manifestacije. U aktivnosti se očekivalo sudjelovanje okvirno do 2000 osoba svih dobnih skupina.

Programske aktivnosti Centra Zdravi grad - Projektni ured i svi njegovi djelatnici osiguravaju razvoj pojedinačnih i specifičnih programskih aktivnosti prema procjeni prioriteta za zdravlje u zajednici te u Istarskoj županiji, prateći Nacionalne strategije RH i potrebe građana na nacionalnoj razini, europske i svjetske trendove i spoznaje, te smjernice upravljanja za zdravlje Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). Zdravlje je danas najčešće razmatrana društveno humanistička ali i ekonomska vrijednosna kategorija o kojoj raspravljaju ekonomski stručnjaci jer je svako liječenje skupo i neizvjesno, a prevencija bolesti najisplativiji i najbolji put za svakog čovjeka/zajednicu/državu. U konačnici, samo zdravi i radno sposobni ljudi mogu osiguravati gospodarski razvoj zajednice. U realizaciji programskih aktivnosti stručni tim ustanove realizira suradnju s vanjskim edukatorima, supervizorima i vanjskim stručnim suradnicima na projektima/programima, u cilju podizanja kvalitete rada (slijedeći zakonsku regulativu relevantnu za rad ustanove te propise strukovnih komora), poštivanja principa cjeloživotnog učenja u pomagačkim strukama te kontinuirano formira stručne multidisciplinarne timove.

Sredstva u ovom dijelu programa namijenjena su programskim troškovima realizacije svakog pojedinog programa ustanove (izdaci za vanjske suradnike-intelektualne usluge, materijalni troškovi za realizaciju programa, usluge tiskanja, materijali za informiranje i promidžbu, edukacije djelatnika i suradnika, troškovi telefona, pošte, te ostali programski, materijalni te tekući i/ili investicijski troškovi).

Program Savjetovalište i psiho-socijalno zdravstvena skrb

Savjetovalište za djecu, mlade i obitelj

Programom psihološkog savjetovališta za djecu, mlade i čitave obitelji osigurava se pomaganje savjetovanjem, psihoterapijom te pružanjem psihosocijalne podrške u okviru gradskog psihološkog Savjetovališta za djecu, mlade i obitelj. Lokalno savjetovalište ima karakter centra prevencije usmjerene osnaživanju ljudskog resursa u zajednici uopće te pružanju podrške pojedincima i obiteljima na ranoj razini rizika. U savjetovalište se uključuju i ranjive skupine građana (osobe u riziku za osobne i/ili obiteljske teškoće, bolesne, starije, osobe s invaliditetom ...i sl.). Porečko savjetovalište je prvo takvo lokalno gradsko savjetovalište u RH usmjereno prihvatu svih stanovnika sa različitom etiologijom (uzrokom) problema te je i nakon 30 godina postojanja specifično u RH. Mentalno zdravlje (i bolesti) predstavljaju najveći izazov 21. stoljeća prema pokazateljima SZO, a isti su pokazatelji i za RH. Depresija će biti najučestalija dijagnoza 21. stoljeća, te će do 2030., prema procjenama SZO, preteći i kardiovaskularne bolesti. Već danas Hrvatski zavod za javno zdravstvo evidentira da su najviše propisivani lijekovi u RH antidepressivi te da oko 25% ukupnog bolničkog pobola otpada na oboljele od mentalnih bolesti. Oko 50% mentalne patologije se počinje razvijati do 14 godine života, a 75%

do 25 godine života. Baš zato su lokalna savjetovališta sa zaposlenim profesionalcima nadstandard za zaštitu mentalnog zdravlja stanovnika zajednice te dostupna pojedincima i obiteljima u mjestu stanovanja. Danas se zna, da rizici i tempo života traže zaštitu ljudi na „kućnom pragu“ odnosno što bliže mjestu života i rada. Savjetovališta odgovaraju na suvremene zahtjeve života i rada ljudi, na nove rizične čimbenike te tako osiguravaju zaštitu pojedinaca, obitelji i zajednice u cijelosti. Programski segmenti porečkog savjetovališta su: savjetovališta za djecu, mlade, odrasle, strije i obitelji sa emocionalnim, ponašajnim teškoćama, problemima adaptacije i/ili u odnosima i drugim teškoćama; programi osnaživanja mladih parova u pripremi za porođaj i roditeljstvo, pružanje podrške roditeljima u svladavanju odgojnih strategija, rad s rizičnim skupinama mladih i odraslih, pružanje podrške bolesnim osobama i/ili članovima obitelji, osobama s invaliditetom, osiguravanje podrške kod gubitaka tijekom procesa žalovanja te provođenje kriznih intervencija u zajednici (nagle smrti, oružane pljačke i dr.). U savjetovalištim se savjetovanjem i/ili psihoterapijom osigurava podrška svim pojedincima i obiteljima u poteškoćama i raznim razvojnim krizama. Poznato je da i veoma zdrave, inače dobro prilagođene osobe ili obitelji, u stresnoj situaciji mogu postati neuspješne i zatrebati pomoć i podršku. Bolesti, tragedije, psihološke traume, invaliditet, loša socio ekonomska situacija, gubitak ili promjena posla, teški razvodi braka i mnogi drugi čimbenici osobnog rasta i razvoja mogu pojedinca i čitavu obitelj učiniti potpuno nefunkcionalnom. Mogućnost da se u okviru lokalne zajednice osiguraju uvjeti za direktni kontakt stručnjaka za zaštitu mentalnog zdravlja s građanima radi unapređenja njihova osjećaja osobne kompetentnosti te radne i životne funkcionalnosti predstavlja nad standard brige za zdravlje i dugoročni ulog u razvoj i napredak zajednice.

Praćenje pokazatelja SZO ali i HZZJ kao i naših lokalnih podataka iz Savjetovališta ukazuju na to da mentalne teškoće najčešće imaju osobe dobi 20 do 59 godina, dakle radno aktivno stanovništvo. Pomoć u porečkom Savjetovalištu pruža se svim dobnim skupinama, a najučestalije stanovnicima odrasle dobi (27-50 godina). U pandemiji se počeo značajno povećavati broj djece i mladih sa simptomima anksioznosti i depresije. Navedeno nameće obvezu osiguravanja podrške ljudskom potencijalu zajednice u cilju unapređenja zdravlja i povećanja osobne/obiteljske funkcionalnosti, a u konačnici u cilju nesmetanog razvoja zajednice.

Tijekom 2024. godine projekt predviđa u pokazateljima rezultata uključivanje i prihvata u savjetovalištu okvirno 1800 osoba oba spola i svih dobnih skupina u direktnom i indirektnom savjetovanju te 8500 usluga savjetovanja i psihosocijalne podrške.

Logopedске usluge

U programu ustanove planirane su i u 2024. usluge logopeda za djecu koja imaju uredan psihomotorni razvoj uz utvrđene govorno-jezične teškoće. Suradnja se ostvaruje s Centrom za rehabilitaciju Veruda iz Pule te po potrebi s drugim logopedima. Logopedi će raditi kontinuirano tjedno prema rasporedu sačinjenom u ustanovi. Prema kriterijima pednost imaju djeca predškolskog uzrasta jer predškolske ustanove Poreča nemaju logopeda, odnosno djeca ranog osnovnoškolskog uzrasta za porečke škole bez logopeda. Cilj je korigiranjem govornih teškoća pred polazak u školu prevenirati rani školski neuspjeh. Logopedskim tretmanima se potiče govor i govorno jezično izražavanje te korekcije govorno jezičnog razvoja. Usluga obuhvaća tretmane s djecom te savjetovanje roditelja, inicirana je 2016. godine i kontinuirano se odvija do danas.

Tijekom 2024. godine projekt predviđa u pokazateljima rezultata prihvaćanje u tretman 80 djece, savjetovanje 90 njihovih roditelja i pružanje 460 logopedskih usluga.

Savjetovališta za prehranu-nutricionističko savjetovališta

U suradnji Zdravog grada Poreč-Parenzo, Grada Poreča-Parenzo i Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (ZZJZ IŽ) u prostorima Zdravog grada Poreč je tijekom 2019. godine uspostavljena usluga savjetovališta za prehranu odnosno nutricionističkog savjetovališta. U

okviru svoje djelatnosti ZZJZ IŽ je zainteresiranim lokalitetima Istre ponudio uslugu besplatnog savjetovanja građana od strane nutricionista, a koju uslugu sufinancira JLS . Nutricionističko savjetovalište je usmjereno stanovnicima Poreča i Poreštine, besplatno je za sve korisnike jer financiranje osigurava Grad Poreč u direktnom ugovornom odnosu sa ZZJZ IŽ. Nutricionisti Zavoda rade i pružaju uslugu građanima u prostorima Zdravog grada sa klijentima koji su unaprijed dogovorili termin. Na svim lokalitetima Istre pa tako i u Poreču ugovorena su dva radna dana mjesečno, 10 mjeseci u godini, u poslijepodnevnom satima od 12 do 20 sati u unaprijed dogovorenom danu.

Tijekom 2024. godine projekt predviđa u pokazateljima rezultata predviđa 20 dolazaka nutricionista tijekom godina, 80 korisnika i 150 savjetodavnih usluga.

Programi prevencije

Program „Zajedno protiv ovisnosti“

Sveobuhvatni program prevencije ovisnosti i rizičnih ponašanja djece i mladih za Grad Poreč-Parenzo naziva "Zajedno protiv ovisnosti" specifičan je na razini čitave države, a u Poreču s ekontinuirano provodi od 2000. godine. Ovim programom porečki stručnjaci i Grad Poreč su partnerski intenzivirali sustavnu skrb za djecu i mlade u području suzbijanja rizika za njihov nesmetan rast i razvoj realizacijom lokalnih preventivnih programa od kojih većina ima karakter generacijskih programa. Cilj realizacije preventivnih programa u zajednici je djelovanje na rizike rasta i razvoja mladih , specifičnih baš za zajednicu u kojoj se realizira, te osnaživanje faktora zaštite zajednice u odnosu na mlade naraštaje Poreča. Oko ovog programa su okupljeni predstavnici svih relevantnih institucija Grada Poreča koje skrbe o djeci i mladima na različite načine (vrtići, škole, Zdravi grad, Centar za socijalnu skrb Poreč, Istarski domovi zdravlja–Ispostava Poreč, policija, civilni sektor i dr.). Osnovna zadaća u okviru ovog programa je utvrđivanje smjernica za izradu i operacionalizaciju lokalnog Programa “Zajedno protiv ovisnosti“ te njegova realizacija na razini lokalne zajednice. Program se u praksi provodi kroz odgojno obrazovne institucije, aktivnosti i programe Zdravog grada i zajednicu, gradeći socijalnu mrežu podrške koju čine gradske udruge, institucije i društva, a osigurava zaštitne čimbenike zajednice za rast i razvoj djece i mladih Poreča.

Najučinkovitiji su generacijski obuhvati (rad s velikim grupama, čitavim generacijama , razrednim odjelima).

Porečki autorski sveobuhvatni preventivni program „Zajedno protiv ovisnosti“ se sastoji od sljedećih programskih cjelina:

- edukacija djece i mladih usmjerena njihovu zdravom rastu i razvoju,
- poučavanje važnih odraslih u okruženju djece i mladih (roditelja, odgajatelja, učitelja, voditelja udruga, trenera) koji pružaju podršku njihovu rastu putem generacijskog obuhvata (edukacije i radionice u školi), edukacije za roditelje, odgajatelje i nastavnike i dr.,
- educiranje gradskih stručnjaka koji u zajednici realiziraju psiho socijalne programe te stvaranje lokalnog resursa profesionalaca u cilju učinkovitosti, ekonomičnosti i održivosti lokalnih programa za zdravlje,
- podrška programskim planovima za mlade i skrbi o mladima u zajednici,
- provođenje preventivnih i socijalnih akcija (univerzalna prevencija), savjetovališna podrška i programi za djecu u riziku (selektivna intervencija) i druge preventivne i humanitarne aktivnosti u zajednici,
- provođenje istraživanja potreba i rizičnih čimbenika za rast i razvoj djece i mladih.

Program sadrži niz konkretnih aktivnosti usmjerenih unapređenju zdravlja krajnjih korisnika (djeca, mladi, roditelji, učitelji, odgajatelji) koje su detaljno opisane i u posjedu ustanove. Ovdje ističemo samo najveće generacijske programske cjeline iz Programa „Zajedno protiv ovisnosti“ usmjerene djeci i mladima te važnim odraslima:

Programi socioemocionalnog učenja za predškolce (RARA) i osnovnoškolce (PATHS) usmjerenih usvajanju socijalnih i komunikacijskih vještina za kontrolu i usmjeravanje emocija,

izbor komunikacije koja doprinosi nenasilnom rješavanju sukoba, samokontroli i usmjeravanju emocija;

Rasplesani razredi – osnaživanje djece kroz ples (porečki autorski preventivni projekt, generacijski obuhvat i edukacija 7. i 8. u plesnim vještinama kao zdravog izbora za život i neformalnog načina učenja za prevladavanje socijalnih barijera, unapređenje komunikacijskih i socijalnih vještina, jačanje samopouzdanja i dr.);

Rasplesani vrtići i Rasplesani umirovljenici u gradu koji pleše – započeti 2020. te prekinuti zbog pandemije.

Muzikoterapija –program radioničkog tipa usmjeren radu s učenicima osnovnih i srednjih škola u cilju kanaliziranja emocija i ponašanja za „teške“ razrede. Usmjeren jačanju grupne povezanosti, pozitivnoj afirmaciji pojedinaca i čitavih razreda, učenje kontrole i usmjeravanja emocija kroz glazbu kao medij koji je mladima razvojno dobno blizak.. ;

Ja u ogledalu- radionice usmjerene prevenciji poremećaja hranjenja za srednjoškolce;

Naš izbor je zdrav život (prevencija ovisnosti o drogama, alkoholu, kocki, elektroničke ovisnosti, prevencija nasilja u maloljetničkim vezama te program Mjeseca borbe protiv ovisnosti).

Tko zapravo pobjeđuje?- strukturirani program prevencije kockanja i kladenja za porečke srednjoškolce koji će izvoditi u srednjim školama za 2. razrede u radioničkom tipu rada, *Program Mladi – znanjem za zdravlje* - predavanja i radionice usmjereni specifičnim interesima mladih tijekom odrastanja (ovisnosti, međudnosi spolova, nenasilne veze mladih, samopouzdanje, odgovornosti u odrastanju i dr.)

Program usmjeren edukaciji djece i važnih odraslih – roditelja, odgajatelja, učitelja; realizaciji npr. javnozdravstvenih akcija - Hoditi i zdravi biti za djecu/mlade/odrasle i dr.).

Tijekom 2024. godine projekt predviđa u pokazateljima rezultata obuhvatiti 2500-3000 korisnika edukacija/radionica i drugih aktivnosti..

Programi vanbolničkog liječenje ovisnosti

Program vanbolničkog liječenje ovisnosti o drogama

U programu vanbolničkog liječenja ovisnosti Grada Poreča realizira se program usmjeren suzbijanju (prevenciji) bolesti ovisnosti i liječenju ovisnika o drogama u izvanbolničkom tretmanu u lokalnoj zajednici za područje Poreča, poreštine i sjeverozapadne Istre. Program se organizacijski realizira kroz savjetovalište Zdravog grada, a operativno u suradnji savjetovališta Zdravog grada (psihosocijalna pomoć) i projektnih partnera (Istarski domovi zdravlja-Ispostava Poreč, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije–Služba za mentalno zdravlje, Centri u RH i dr.). Cilj rada s ovisnicima je prihvata i rehabilitacija te destigmatizacija problema ovisnosti radi zaštite mladih u okruženju. U procesu liječenja ovisnika koristi se pristup Nacionalne strategije te kombinira medicinski pristup i savjetovanje / psihoterapijski tretman ovisnika i članova obitelji. Program osigurava dostupnost iznimno ranjivoj skupini (ovisnici o drogama i eksperimentatori), što je temeljni princip humanosti u radu s ovom populacijom bolesnika i prvi uvjet za kontrolu i suzbijanje ovisnosti u okruženju zajednice. Učinkovitost rada se procjenjuje individualno (psihološkim instrumentarijem, zdravstvenim pokazateljima, procjenom smanjenja rizika u odnosu na zaštitu po svim segmentima života svakog korisnika) te epidemiološkim praćenjem pokazatelja za ovisnike u tretmanu na razini grada i šire. Program je lokalno mjesto pomoći i podrške kojim se prihvaćaju ovisnici, eksperimentatori i članovi njihovih obitelji. Promjene zakonodavstva RH, točnije Zakona o zdravstvenoj zaštiti, posljednjih godina na različite načine otežavaju organizaciju rada s ovisnicima u hrvatskim uvjetima. No usprkos navedenom porečki program nastavlja sa radom te osigurava prihvata, liječenje, podršku i resocijalizaciju ovisnika u neposrednom okruženju zajednice već gotovo 30 godina, što je najviši standard zaštite kojeg zajednica i profesionalci ovoj ranjivoj skupini mogu osigurati. U okviru programa će se i nadalje osiguravati podrška ovisnicima u neposrednom okruženju kako bi bila dostupna i učinkovita jer se radi o jednoj od najranjivijih skupina

pojedina/obitelji te dalekosežnim posljedicama za zajednicu u uvjetima kada ovisnosti izmiču kontroli.

Terapijska zajednica za liječenje ovisnika o alkoholu

Alkoholizam je najčešća ovisnost u svijetu i jedan je od najvećih javno zdravstvenih problema današnjice, posebno u zapadnom svijetu. Ovisnost o alkoholu je bolest koju je potrebno liječiti kao i svaku drugu kroničnu bolest. Liječenje ove bolesti ovisnosti izrazito je teško i kompleksno jer bolest pogađa čitavu obitelj, a dodatnu otežavajuću okolnost čine kulturološki utjecaji te tolerancija društva u odnosu na pijenje. Porečki program liječenja u van bolničkim uvjetima baziran je na individualnoj, obiteljskoj i grupnoj psihoterapiji u okviru metode rada - Terapijske zajednice - za liječenje ovisnika o alkoholu pri Zdravom gradu. Cilj rada s ovisnicima o alkoholu i obiteljima je što veći obuhvat liječenje ovisnika o alkoholu te njihova resocijalizacija kao i podrška čitavoj obitelji ovisnika, posebice djeci. Glavna karakteristika liječenja u Terapijskoj zajednici je grupni oblik rada s ovisnicima i podržavajućim članovima obitelji uz stručne voditelje u kojima se ovisnici i članovi obitelji educiraju i osnažuju za odgovorne i zdravije životne izbore te apstinenciju. Terapijska zajednica, kao metoda izvanbolničkog, grupnog oblika rada maksimalno koristi terapijski potencijal bolesnika i obitelji. Aktivna uloga u programu svakom korisniku programa tj. ovisniku u procesu liječenje iznimno koristi u promjeni ponašanja i doprinosi funkcionalnosti obitelji. Nerijetko se ostvaruje suradnja i sa poslodavcima ovisnika, a prednost vanbolničkog liječenja je što se odvija uz rad i u neposrednom okruženju života i rada. Ovaj program je jedan od jedinstvenih lokalnih programa u RH, te ga je izuzetno važno dalje razvijati kao rijedak pozitivan primjer sustavnog i kontinuiranog liječenja ovisnika o alkoholu u lokalnoj zajednici u vanbolničkom tretmanu.

Realizacija i prihvata će se odvijati kroz rad u manjim grupama zbog pandemije. Zbog epidemiološke situacije koja nameće što manje grupe te reduciranih sredstava koja onemogućavaju uključivanje potrebnih stručnjaka može se očekivati pogoršanje u zajednici te nemogućnost ustanove da osigura vanbolničko liječenje svim osobama koje se jave u tretman. Tijekom 2024. godine ukupno programi prihvata ovisnika o alkoholu, drogi i kocki predviđaju prihvata 330 osoba, ovisnika i članova obitelji, u proces savjetovanja te pružanje 540 usluga savjetovanja pojedinaca i obitelji.

Program Prevencija i tretmani poremećaja vezanih uz prehranu

Poremećaji prehrane kompleksni su i utječu na čitav niz rizika za organske bolesti i psihološke teškoće. Danas se u stručnim krugovima govori o epidemiji debljine, a pokazatelji incidencije pretilosti kod djece i odraslih uslijed pandemije je poražavajuća. Hrvati su jedni od najdebljih te posljednjih godina u epidemiji debljine sustižu najdeblje nacije što je iznimno loš pokazatelj ukupnog zdravlja populacije. Sve je više i pretila djece. Uz životno podneblje kojemu je karakteristična mediteranska prehrana kao jedna od dokazanih najzdravijih prehrana ti su podaci još lošiji u ukupnom promatranom kontekstu.

Danas se zna da je čak 75% prekomjernog jedenja izazvano neugodnim emocijama i drugim emocionalnim stanjima, te da hrana često biva način suočavanja s problemima. Stoga se među mladima identificiraju i drugi poremećaji hranjenja (anoreksija, bulimija..). Pretilost je iznimno značajan rizik za zdravlje i vezuje uz sebe niz psiholoških i zdravstvenih teškoća. Poremećaji prehrane se također mogu intenzivirati te biti učestaliji u populaciji uslijed raznih stresova. U vrijeme pandemije COVID 19 značajno je poraslo emocionalno jedenje djece, mladih i odraslih ali i broj mladih koji se javljaju zbog ozbiljnih poremećaja hranjenja. Prekomjerno jedenje dovodi do prekomjerne tjelesne težine, prekomjerne uhranjenosti ili pretilosti što je jedan od ozbiljnih rizika za kardiovaskularne bolesti i incidente, ali i bolesti lokomotornog sustava. Osobe s prekomjernom težinom imaju loše prehrabene navike i sjedilački način života. Pandemija je pogoršala stanje jer je učinila da fizička distanca i kretanje budu svedeni na minimum.

Ovaj program se realizira u više segmenata od kojih su dva ključna:

- stručno vođeni program redukcije tjelesne težine i usvajanja zdravih navika hranjenja;
- tretman osoba s poremećajima hranjenja i obitelji.

Program za stručno kontroliranu redukciju tjelesne težine u multidisciplinarnom timu stručnjaka baziran je na radioničkom tipu rada. Cilj stručno vođenih radionica u ovom programu je da polaznici mijenjaju svoje ponašanje i prehrambene navike, da prepoznaju i razumiju „emocionalno jedenje“ te da uvedu redovitu fizičku aktivnost. Program u centar pažnje stavlja emocionalno prejedanje i modifikaciju ponašanja čitavih obitelji vezanu uz hranjenje. Program je specifičan jer ne zagovara isključivo medicinski model redukcije tjelesne težine nego se radi o psihološko medicinskom pristupu korisnicima koji je usmjeren suzbijanju emocionalnog jedenja i modifikaciji loših životnih navika hranjenja. Osnovni program se realizira u grupnom radu, putem 20 radionica i naknadnom podrškom putem grupe za samoodržavanje. Grupa za samoodržavanje prerasta u vid psihoterapijske grupne podrške, nastoji dugoročno prekinuti krug emocionalnog prejedanja te djelovati na dugoročnu internaliziranu promjenu ponašanja i životnih navika osoba koje su inicijalno došle s prekomjernom tjelesnom težinom. Posljedično, programom se djeluje na promjenu ponašanja i životnog stila osobe s prekomjernom tjelesnom težinom uključene u program i čitavih obitelji. Posebnu vrijednost predstavlja činjenica što obitelj utječe zdravim načinom hranjenja na formiranje zdravih navika kod djece koja su u obitelji s problemom pretilosti također izložena prekomjernoj tjelesnoj težini i pretilosti. Ovaj program specifičan je na području Istre i RH, jer se realizira u multidisciplinarnom timu stručnjaka (psiholog, liječnik, nutricionist, kineziolog), te sagledava problem prekomjerne težine kompleksno vodeći računa o različitim čimbenicima koji su u osnovi prekomjerne tjelesne težine. Program je posebno razrađen u segmentu za djecu, odrasle i za starije korisnike, jer razvojni procesi i metabolički procesi u raznim dobnim periodima determiniraju drugačiji pristup skidanju prekomjernih kilograma.

Grupni rad s osobama prekomjerne težine pokazuje se izrazito efikasnim zbog grupne dinamike i grupne podrške, no po potrebi i procjeni stručnjaka provodi se i individualni rad s korisnicima. Opisani program se realizira u skladu s Nacionalnom strategijom, županijskim i lokalnim prioritetima za zdravlje.

Tijekom 2024. godine rezultati su planirani na način da se u program uključi 70 korisnika i pruži 190 psihosocijalnih usluga podrške u grupnom te po potrebi individualnom radu.

CILJEVI PROGRAMA:

Osnaživanje ljudskog resursa zajednice (edukacije usmjerene podizanju zdravstvene pismenosti, medijska obrada stručnih tema; prihvata korisnika sa prolaznim razvojno-egzistencijalnim teškoćama na ranoj razini rizika za zdravlje, preventivni programi za sve populacione skupine građana u zajednici i šire);

Psihosocijalna podrška ranjivim skupinama (siromašni, bolesni, stariji, osobe s invaliditetom, osobe s razvojnim teškoćama, poremećajima ponašanja, problemima adaptacije i drugim osobnim teškoćama, samohrani roditelji, ovisnici, bolesni i drugim rizičnim ponašanjima);

Podrška zdravom rastu i razvoju ranjivih skupina te osjetljivim razvojnim fazama obiteljskog ciklusa (djeca i mladi u pubertetu i adolescenciji, mladi roditelji u očekivanju djeteta, kompetentno roditeljstvo, stariji, napuštanje obiteljskog gnijezda, gubitci ..);

Osiguravanje psiholoških kriznih intervencija u zajednici;

Osnaživanje pomagačkih timova u zajednici;

Unapređenje psihosocijalnih, ekoloških i drugih čimbenika zaštite zdravlja u zajednici te promocija zdravlja, zdravih životnih izbora i navika;

Umrežavanje u zajednici, poticanje socijalne kohezije, stvaranje lokalne socijalne mreže podrške,

Podizanje ukupne kvalitete života i zdravlja u zajednici.

REALIZACIJA PROGRAMA:

Aktivnosti:

Godišnji Program Zdravog grada za 2024. godinu realiziran je namjenski ili uz modifikacije koje su u svakom segmentu usklađene s osnivačem i svim izvorima financiranja programa/projekata ustanove.

Obrazloženje izvršenja financijskog plana za 2024. godinu sadrži opis:

- realizacije osnovne djelatnosti ustanove;
- stvaranje pretpostavki za lokalnu skrb o mentalnom zdravlju stanovnika kao najvećem izazovu 21. stoljeća;
- unapređenje zdravlja i kvalitete života u zajednici u najširem smislu osiguravanjem nadstandarda za zdravlje/socijalnu zaštitu u lokalnom okruženju;
- učestvovanje u svim vidovima kreiranja lokalnih politika za zdravlje i socijalnu zaštitu stanovnika Poreča;
- rad sa suradničkim organizacijama i projektnim partnerima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Program je realiziran dominantno u sjedištu ustanove na adresi Mauro Gioseffi 2A, u prizemlju Doma za starije i nemoćne Poreč koji je za tu namjenu građen i opreman. Korišten je prostor od 390 m² zatvorenog prostora te s terasama površine od 500m².

Realizaciju Programa Zdravog grada za 2024. godinu te izvršenje Proračuna pratilo je stručno vijeće ustanove i upravno vijeće.

Ustanova je poslovala kao proračunski korisnik i u sustavu je lokalne riznice Grada Poreča-Parenzo što je i u 2024. godini determiniralo način financijsko računovodstvenog poslovanja ustanove te korištenja Libusoft programskih paketa.

Obrazloženje uz godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2024. sadrži dvije cjeline:

1. Projektni ured-stručno, administrativno i tehničko osoblje;
2. Programske aktivnosti Centra Zdravi grad.

U Projektnom uredu su realizirani zadatci:

Specifične aktivnosti i programi u okviru rada *Projektnog ureda*:

- realizacija programa za zdravlje sa suradničkim i partnerskim organizacijama (Istarskim domovima zdravlja, Istarskom županijom, Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije, HMZG, zajednicom gradova i županija, SZO i drugim međunarodnim partnerima),
- suorganizacija Motovunske ljetne škole zdravlja (nositelj Hrvatska mreža zdravih gradova i Istarska županija),
- realizacija projekata i suradnja s HMZG (istraživanja, izrada strategija, projekata, programa i sl.),

-vođenje i realizacija projekta Istarske županije *Unapređenja rada savjetovaništa Istre i Osnaživanje kadrova u zdravstvu Zavoda za hitnu medicinu IŽ*;

- koordinacija programa iz oblasti Ekologija i zdravlje za Grad Poreč-Parenzo.

Ustanova je u okviru projektnog ureda tijekom 2024. godine promovirala i realizirala programe usmjerene očuvanju i unapređenju zdravlja za sve stanovnike zajednice

U okviru programske cjeline Projektni ured – stručno, administrativno i tehničko osoblje planirana sredstva namijenjena su za isplatu plaća 8 zaposlenika ustanove i doprinosa na plaće zaposlenika, troškovi materijalnih prava zaposlenih (službena putovanja, stručna usavršavanja, stručne suradnje, naknade za prijevoz), kao i rashodi za materijal (uredski materijal) i ostale usluge poslovanja (telefona, promidžbe i informiranja, intelektualne usluge, pravni poslovi, naknade za rad Upravnog vijeća, računalne usluge, članarine, pristojbe, reprezentacija, te sve ostale usluge i rashodi poslovanja ustanove). U projektnom uredu je tijekom 2024. radio tim od 8 zaposlenica i 15 tak vanjskih suradnika tijekom godine. psihologije iz Umaga koji studira psihologiju na Sveučilištu u Trstu.

Iz projektnog ureda su se vodili i specifični programi:

Program Tjedan psihologije

U 2024. godini Zdravi grad Poreč je koordinirao program za Poreč u 17. Tjednu psihologije s centralnom temom (*Čuvajmo*) *Mentalno zdravlje!*. Tjedan psihologije u Hrvatskoj 2024. obilježavao se je pod okriljem Hrvatskog psihološkog društva. U Poreču je Tjedan psihologije obilježen brojnim aktivnostima psihologa (radio emisije, radionice sa građanima, djecom) u cilju približavanja psihologije i rada psihologa kao stručnjaka svim građanima te demistificiranja rada psihologa u praksi i životu ljudi. U Poreču su realizirane teme u radionicama i javnim nastupima. Plan i program u zajednici u Tjednu psihologije u potpunosti je realiziran.

Informiranje građana putem letaka i brošura

Tijekom 2024. kontinuirano je nastavljena realizacija programa usmjerena podizanju razine zdravstvene kulture građana edukacijama te pisanim informativno edukativnim materijalima. U navedenim aktivnostima sudjeluju svi zaposlenici projektnog ureda Zdravog grada Poreč. Isto u cilju unapređenja razine znanja građana, informiranja, podučavanja i motiviranja svih populacionih skupina na zdrave životne izbore i odgovornost za zdrav život. Tiskani letci i brošure uglavnom su lokalni autorski materijali Zdravog grada Poreč-Parenzo i/ili materijali suradničkih i partnerskih organizacija (škola, IŽ, HMZG, ZZJZ IŽ, ZHMIŽ i drugih).

U 2024. su distribuirani su priručnici/brošure:

Autorski u izdanju Zdravog grada Poreč

- Priručnik za roditelje tinejdžera, *Provjerite je li vaše dijete rizično za razvoj ovisnosti* (autorice Nataša Basanić Čuš i Gordana Vorkapić Jugovac).
- Priručnik za roditelje: *Dok nabrojim do tri hoću li se snaći?* (autorica Sandra Milotti Ašpan)
- Priručnik za roditelje: *Krećem u jaslice, krećem u vrtić...!*, na hrvatskom i talijanskom jeziku, (autorica Alenka Krivičić)
- Brošura: za roditelje *Debljina kod djece-bolest i izazov!*, tiskano novo izdanje, (autorica Marijana Rajčević Kazalac)
- Letak: *Naš pas i mi – o čemu vlasnik psa treba voditi računa?* (autorica Sandra Milotti Ašpan)
- Letak: *Zašto galeb klaukavac više nije samo turistička atrakcija?* (na tri strana jezika-talijanski, engleski i njemački, autorski tim iz Zdravog grada Poreč-Parenzo i Veterinarske bolnice Poreč)

U suradnji s drugim partnerskim i suradničkim organizacijama

- Unifef-ov letak za podršku dojenju mladim majkama,
- Letci iz oblasti kardiovaskularne zaštite (zdrava prehrana, čuvaj svoje srce i dr.) i zdrave prehrane Istarske županije, ZZJZ IŽ i HZJZ.

U skladu s pokazateljima rezultata u 2024. distribuirano je više od 10 različitih letaka. apredviđenih planom i programom.

Informiranje građana putem medija

Informiranje i poučavanje građana iz oblasti unapređenja i zaštite zdravlja u najširem smislu se provodi gostovanjima stručnjaka Zdravog grada u radio i TV emisijama, pisanjem stručnih članaka za dnevne medije, stručne časopise, uređivanjem rubrike *stručne teme* na web stranici Zdravog grada te uređivanjem facebooka Zdravog grada Poreč. Tijekom godine je objavljeno ukupno 27 članaka (/pisanih objava i stručnih tema na web stranicama i facebook-u Zdravog grada te na porečkim portalima (www.porestina.hr , www.parentium.hr) i na regionalnim portalima (www.mamboistriano.hr , www.istriaterramagica.hr i dr.). Objave pojedinih događanja su realizirane i u Glasu Istre sukladno prioritetima i uređivačkoj politici ovih medija. Realizirano je i 37 radio emisija na radio i tv emisija na postajama Poreča i Istre koje su točno navedene u godišnjem izvješću ustanove.

U skladu s pokazateljima rezultata za 2024. realiziran je opsežniji program od predviđenog plana te je u odnosu na planiranih 20 pisanih objava realizirano je 27 pisanih objava u medijima, u odnosu na 35 radio nastupa realizirano 37 te su realizirana dva TV nastupa na HRT-u i Novoj Tv. Ukupno 66 različitih tipova medijskih nastupa na radiju, tv postajama i pisanim medijima.

Predavanja za mlade, odrasle građane i stručnjake

Sastavni su dio podizanja razine zdravstvene pismenosti i poticanja odgovornosti za osobnu odgovornost za zdrave životne izbore i navike.

U navedenim predavanjima je u 2024. učestvovalo 500 osoba.

U 2024. održana su višekratna predavanja, a teme su pohranjene u administraciji ustanove.

U odnosu na pokazatelje rezultata iz Plana 2024. ustanove u odnosu na planiranih 10 edukacija i ukupno 400 polaznika istih, realizirano je ukupno 12 edukacija u kojima je sudjelovalo 500 polaznika.

Stručne edukacije-cjeloživotno učenje za pomagače

U projektnom uredu se planiraju edukacije te poštivanje principa cjeloživotnog učenja u pomagačkim strukama što je obveza pomagača temeljem akata strukovnih komora i same ustanove. Edukacijama se podržava i princip osnaživanja timova koji onda posjeduju različita znanja za rješavanje različitih etiologija problema prema svim dobnim skupinama korisnika. Time se teži formiranju stručnih educiranih multidisciplinarnih timova jer je multidisciplinarnost u temeljima svjetskog projekta Zdravih gradova.

Tijekom 2024. podržane su mnogobrojne edukacije zaposlenika, a evidencija istih je pohranjena u ustanovi.

Realizirano u odnosu na planiranih 6 edukacija ukupno 9 edukacija, u odnosu na planiranih 7 zaposlenika u edukacijama učestvovalo 7, u odnosu na planiranih 10 polaznika šireg tima učestvovalo 15.

Hoditi i zdravi biti – La salute viene camminando

Zdravi grad koordinira za Poreč javnozdravstvenu manifestaciju Hoditi i zdravi biti koje je nositelj ZZJZ IŽ.

U 2024. godini u manifestaciju Poreča bilo je predviđeno da će se uključiti 2000 osoba, a uključeno je ukupno 2883 osobe svih dobnih skupina.

Motovunska škola zdravlja

Motovunska ljetna škola zdravlja odvija se u Istri godinama kao istarski edukativni projekt za zdravlje, a pod okriljem Hrvatske mreže zdravih gradova (HMZG) i Istarske županije.

Realizaciju dijela Motovunske škole zdravlja uz HMZG i IŽ godinama preuzima Zdravi grad Poreč za tečajeve koji obrađuju prioritete teme za zdravlje HMZG. Godinama je to u Poreču bila tema pod nazivom „Zdravo urbano planiranje“, a tijekom 2024. je zbog procjene rizika uslijed krize mentalnog zdravlja centralna tema realiziran au Poreču bila *Prilagodba zajednica na klimatske promjene..*

Ostvareni su rezultati sukladno planu i zacrtanim pokazateljima rezultatima :

-obuhvaćeno 40 sudionika polaznika iz Istre i Primorsko goranske županije te zdravih gradova RH i predavača. Ukupno 4 uključene djelatnice

-Realizirano 6 prezentacija na temu, jedna od strane domaćina – Zdravog grada Poreč i centralna tema od pozvane izlagačice.

Suradnja s HMZG

Hrvatska mreža zdravih gradova (HMZG) je krovna nacionalna organizacija koja okuplja hrvatske zdrave gradove i zdrave županije koji/e su formalno i praktično odlučili implementirati projekt zdravih gradova i ideje zdravlja.

Tijekom 2024. godine aktivnosti HMZG bile su vrlo intenzivne. Okosnicu rada činila su ključna godišnja događanja HMZG kao što su Sajam zdravlja u Vinkovcima, Motovunska ljetna škola zdravlja te jesenski poslovni sastanak kojeg je domaćin i organizator u 2024. bio Grad Zadar. Osim toga održana su godišnja predsjedništva HMZG na kojima je Zdravi grad Poreč kao član predsjedništva prisustvovao svojom predstavnicom te skupštine na kojima je Poreč također sudjelovao. Zdravi grad Poreč je nadalje sudjelovao na:

- Facebook stranica HMZG postavljala je objave gradova koji su upućeni Suportivnom centru i Facebook-u HMZG. U 2024. na ovaj je medij HMZG Zdravi grad Poreč bio prisutan sa 10 porečkih objava.

- Tijekom 2024. i dalje je nastavljen vid sastajanja i učenja u organizaciji HMZG nazvan – *online* radionice razmjene iskustva i učenja novih vještina. Realizirane su 4 tematske online radionice putem kojih su članovi HMZG ali i mnogi drugi stručnjaci izmjenjivali znanja i iskustva te učili iz najboljih primjera prakse u RH.

U odnosu na pokazatelje rezultata iz Plana 2024. u odnosu na 8 planiranih sastanaka Poreč je sudjelovao na 10 sastanaka HMZG sa 5 prezentacija u odnosu na 4 planirane.

Unapređenje rada savjetovališta Istre u suradnji sa IŽ - Zdravi grad Poreč svojim programima za zaštitu zdravlja, posebice mentalnog zdravlja, prerastao je u ekspertni centar za psihosocijalno zdravlje obitelji Hrvatske mreže zdravih gradova, a 2016./2017. stekao je status ekspertnog centra Istarske županije (IŽ) za edukacije i vođenje županijskog projekta *Unapređenje rada savjetovališta Istre* u okviru županijskog prioriteta za zdravlje – zaštita mentalnog zdravlja djece, mladih i obitelji. Zdravi grad Poreč je, temeljem 30 godina iskustva u razvoju lokalnog psihološkog savjetovališta kao snažnog psihosocijalnog nad standarda Poreča i specifičnog centra za zaštitu mentalnog zdravlja RH uvjete, dobio vrlo zahtjevnu ulogu vođenja projekta razvoja pojedinačnih lokalnih savjetovališta Istre. Ujedno to je prvi takav pilot projekt regionalne zaštite mentalnog zdravlja u RH umrežavanjem punktova za mentalno zdravlje u gradovima Istre te njihovo međusobno povezivanje i povezivanje s centrima zaštite mentalnog zdravlja u sustavima RH. Umrežena su savjetovališta Buzet, Buje, Umag, Rovinj, Labin i Pazin. Cilj je projekta svih ovih godina osnažiti i standardizirati rad funkcionalnih psiholoških savjetovališta Istre po uzoru na porečko te učiniti uslugu psihološke pomoći i podrške dostupnijom svim stanovnicima Istre u najvećem izazovu za zdravlje 21. stoljeća – zaštititi mentalnog zdravlja.

Tijekom 2024. godine projekt predviđa u pokazateljima rezultata realizaciju 3 edukacije za kadrove savjetovališta realizirano je 5, isto tako 3 sastanka s timovima lokaliteta koji su realizirani te 8 individualnih konzultacija/savjetovanja koja su realizirana s pojedinim lokalitetima. Ukupno uključeno 50 osoba.

Suradnja sa Nastavnim zavodom za hitnu medicinu Istarske županije

Zdravi grad je s NZZHM IŽ razradio i inicirao projekt osnaživanja kadrova u zdravstvu iznimno izloženih stresu posla i to djelatnika NZZHM IŽ sa saniteta.

Realizirane su 4 grupe polaznika sa saniteta te upravljačke struke za zdravstvo u IŽ. Za svaku grupu je odrađeno 3 do 5 susreta u ukupno istom fondu sati po grupi. Program je prošlo ukupno 39 polaznika u 16 grupnih susreta.

U grupnom radu je fokus bio na prepoznavanju osobnih potreba i onih drugih ljudi u okruženju (suradnika, pacijenata, nadređenih...) te proaktivnom usvajanju tehnika kanaliziranja stresa, jačanje asertivnog rješavanja problema te ovladavanje tehnikama uspješne verbalne i neverbalne komunikacije te unaprjeđenja socijalnih vještina

Voditeljice: psihoterapeutkinje Sandra Milotti Ašpan i Tina Benčić.

Za 2024. pokazatelji rezultata u odnosu na planirano govore da je u odnosu na planirani obuhvat od 20 osoba u program uključeno 39 osoba iz ZZHM IŽ. Isto tako u odnosu na 10 planiranih grupnih susreta realizirano ih je 16. Individualna podrška pružena prema 5 osoba.

Program – ekologija i zdravlje (alergeno bilje, životinje, zdravlje i dr.)

Prateći spoznaje europskih i svjetskih studija utjecaja na zdravlje dokazano da zdravlje ljudi ovisi o ukupnoj uređenosti urbanog prostora za život i o brojnim čimbenicima okruženja koji utječu na zdravlje (suživot ljudi i životinja, zaštita divljih i domaćih životinja koje dolaze u kontakt sa ljudima, suživot sa prirodom, kontrola alergena i invazivnih biljaka u lokalnom okruženju, očuvanje zelenih zona, fitnesi na otvorenom, dostupnost sportskih igrališta, plaže za ranjive skupine posebice za osobe s invaliditetom, pametna gradnja i pametne kuće i sl.). Uređenost prostora značajno može doprinijeti većoj kvaliteti života i zdravlju svih građana u zajednici.

Programi iz ove oblasti koje je u 2024. koordinirao Zdravi grad:

Zdrav suživot ljudi i životinja

Program je usmjeren odraslima i djeci, a realizira se putem edukativno informativnih letaka, stručnih članaka, poticanja lokalne skrbi o napuštenim životinjama, kontroli populacije divljih životinja (galeb), radio emisija u kojima se potiče odgovorno ponašanje vlasnika, ljudi uopće i gradske vlasti prema životinjama te promovira zdrav suživot ljudi i životinja za opće zdravlje u zajednici. Slijedom navedenog iz projektnog ureda Zdravog grada Poreč – Parenzo za Grad su se vodili i koordinirali programi:

- Kontrola populacije galeba klaukavca i suzbijanje rizika za zdravlje ljudi,
- Edukacija djece i mladih iz oblasti zaštite i kulture čuvanja kućnih ljubimaca i prostora na kojemu borave s ljudima u cilju suzbijanja zoonoza, selektivnog prikupljanja otpada te čuvanja prirode i životinjskih vrsta,
- Podrška osmišljavanju ideja i uređivanju eko šuma, edukativnih eko staza, rekreativnih staza zdravlja na području Poreča.

Dio troškova koji nastaju u Projektnom uredu, u odnosu na ovu programsku cjelinu, se odnose na popratne rashode realizacije i koordinacije/vođenja programa u zajednici, a koji su dio troškova Projektnog ureda (telefona, pošte, prijevoza, tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe, komunalne usluge, računalne i ostale usluge). Direktni troškovi svakog pojedinog programa Ekologija i zdravlje nisu prikazani u izvješću Zdravog grada jer se financiraju nositeljima aktivnosti direktno iz gradskog Proračuna.

Programi su realizirani i koordinirani u partnerstvu sa Veterinarskom bolnicom Poreč, Veterinarskim fakultetom Zagreb, Gradom Poreč-Parenzo, Institutom za poljoprivredu i turizam i dr. suradnicima/partnerima.

Cjelokupna - Aktivnost Projektni ured je u financijskom smislu izvršena ukupno u visini 95,92% utrošenih sredstava od planiranog iznosa.

Nabava opreme realizirana ukupno u visini 87,02% utrošenih sredstava od planiranog iznosa.

Programske aktivnosti Centra Zdravi grad

Zaposlenici Projektnog ureda ustanove su i u 2024. osiguravali razvoj programskih aktivnosti. Zaposlenici osiguravaju kontinuitet svih dugogodišnjih postojećih programa, aktivnosti i projekata koji dugoročno doprinose očuvanju zdravlja u zajednici i koji su postali standard zajednice u očuvanju zdravlja, a posebno zaštiti mentalnog zdravlja. Jednako tako iz projektnog ureda se suradnjom i koordinacijom planiraju i kreiraju novi programi -projekti ili segmenti postojećih kao nova dodatna vrijednost.

Program - Savjetovalište i psiho-socijalno zdravstvena skrb

Programom psihološkog savjetovališta za djecu, mlade i čitave obitelji osigurava pomaganje savjetovanjem, psihoterapijom te pružanjem psihosocijalne podrške u okviru gradskog psihološkog Savjetovališta za djecu, mlade i obitelj. Porečko savjetovalište je prvo takvo lokalno gradsko savjetovalište u RH usmjereno prihvatu svih stanovnika sa različitim etiologijom (uzrokom) problema te je i danas nakon 30 godina najspecifičnije lokalno savjetovalište za zaštitu mentalnog zdravlja u zajednici. Godinama se profilira u respektabilan

centar mentalnog zdravlja za Poreč, Poreštinu i Istru. Mentalno zdravlje (i bolesti) predstavljaju najveći izazov za zdravlje za 21. stoljeće, a uslijed pandemije ovaj je izazov višestruko došao do izražaja. Pandemija je promijenila sliku mentalnog zdravlja svih dobnih skupina. Akcijski planovi zaštite mentalnog zdravlja zagovaraju uspostavljanje timova za mentalno zdravlje u zajednici, brzu dostupnost hitne procjene u zajednici, dostupnost različitih službi i usluga za mentalno zdravlje u zajednici, kratko bolničko liječenje s planom nastavka skrbi u zajednici, povećanje efikasnosti liječenja putem primjene *evidence base* metoda i edukacije te smanjenje učestalosti hospitalizacija koje nastaju zbog nedostatka skrbi u zajednici.

Programski segmenti porečkog savjetovaništa koji su realizirani bili su u 2024.: savjetovaništa za djecu, mlade, odrasle, strije i obitelji; programi osnaživanja mladih parova u pripremi za roditeljstvo, pružanje podrške roditeljima u svladavanju odgojnih strategija, rad s rizičnim skupinama mladih i odraslih, pružanje podrške bolesnim osobama i/ili članovima obitelji, osobama s invaliditetom, osiguravanje podrške kod gubitaka tijekom procesa žalovanja te provođenje kriznih intervencija u zajednici (nagle smrti, oružane pljačke i dr.). Mogućnost da se u okviru lokalne zajednice osiguraju uvjeti za direktni kontakt s građanima radi unapređenja njihova osjećaja osobne kompetentnosti te radne i životne funkcionalnosti predstavlja nad standard brige za zdravlje i dugoročni ulog u razvoj i napredak zajednice. U savjetovaništa se najviše javljaju građani srednje životne dobi u rasponu od 25 do 65 godina odnosno readno aktivno stanovništvo ali raste značajno i broj umirovljenika, a posebno djece i mladih sa anksiozno depresivnim smetnjama au post pandemijsko vrijeme.

Tijekom 2024. godine u Savjetovaništu Zdravog grada Poreč-Parenzo su pružene usluge za 772 direktnih korisnika (274 muškarca i 498 žena) u prostorima savjetovaništa u individualnom, obiteljskom i grupnom obliku rada i to ukupno 2963 usluge. U grupnom obliku se dominantno radilo s trudnicama i tatama u pripremi za porod te s grupnom za osobe s invaliditetom.

Klijentima savjetovaništa je pružena i 621 usluga indirektnog savjetovanja (telefon, mail, viber, skype i dr.). Drugih indirektnih usluga u savjetovaništu tipa naručivanja, preusmjeravanje drugim stručnjacima, pisanja nalaza i mišljenja, izdavanja potvrda i sl. bilo je još 2982 usluge. Dakle u savjetovaništu je realizirano ukupno 3584 usluga savjetovanja i /ili psihosocijalne podrške u direktnom i indirektnom radu prema osobama koje su zatražile pomoć. Dok je ukupni broj usluga bio 6530 usluga.

Pokazatelji rezultata za 2024. ukazuju na to da je program realiziran, a zbog jasnoće pokazatelji rada odvojeni su za pojedine skupine korisnika i usluge kao logopedske ili one u programu poremećaja prehrane.

Logopedske usluge

U programu Savjetovaništa Zdravog grada Poreč realizirane su u 2024. usluge logopeda za djecu koja imaju uredan opći psihomotorni razvoj, a kojeg prate isključivo govorno-jezične teškoće. Logopedi su radili kontinuirano okvirno 1-2 puta tjedno prema rasporedu sačinjenom u ustanovi. Prednost po razrađenim prioritetima imala su i u 2024. godini djeca predškolskog uzrasta jer predškolske ustanove Poreča nemaju logopeda, odnosno ranog osnovnoškolskog uzrasta za škole bez logopeda. Cilj je korigiranjem govornih teškoća pomoći djeci da se prevenira rani školski neuspjeh te potiče govor i govorno jezično izražavanje, a tako dječje samopouzdanje pred polazak u školu. Usluga je u 2024. obuhvaćala tretmane s djecom te savjetovanje roditelja, po potrebi je uključivala logopedske procjene te pisanje nalaza i mišljenja. U godini je u tretman uključeno 51 dijete i 54 roditelja, ukupno 105 osoba. Logopedinje su vršile prve procjene, tretman s djecom, savjetovanje roditelja te pisale nalaze i mišljenja po provedenoj procjeni. Za potrebe rada logopeda korišten je mjerni instrument (test) PredČip.

Zbog velikog broja djece/roditelja s potrebom za logopedskim uslugama, ali i odraslih u oporavku od kardiovaskularnih incidenata, od iniciranja ove usluge evidentira se kontinuirano potreba za punim radnim vremenom logopeda.

U 2024. godini pruženo je 308 usluga direktnog tretmana djeci i roditeljima te 438 indirektnih usluga ka tel. savjetovanja, nalazi i mišljenja.

Pokazatelji rezultata za 2024. godinu ukazuju na to da je plan realiziran u nešto manjem obuhvata zbog nedostatka logopeda i to u odnosu na planiranih 80 djece u tretman prihvaćeno 51, a u odnosu na planiranih 90 roditelja prihvaćeno 54 roditelja. U odnosu na 460 tretmanskih usluga je realizirano znatno više u spoju direktnih i indirektnih usluga.

Savjetovalište za prehranu-nutricionističko savjetovalište

U suradnji Zdravog grada Poreč-Parenzo, Grada Poreča-Parenzo i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (NZZJZ IŽ) u prostorima Zdravog grada Poreč je tijekom 2019.

godine uspostavljena usluga savjetovališta za prehranu odnosno nutricionističkog savjetovališta. U Poreču su za 2024. ugovorena dva radna dana mjesečno, 10 mjeseci u godini, u poslijepodnevnom satima od 12 do 20 sati u danu. U godini je odrađeno ukupno 19 dana rada savjetovališta. Nutricionističko savjetovalište je djelovalo tijekom 2024. u

prostorima Zdravog grada Poreč-Parenzo. Građani su zainteresirani i koriste usluge nutricionista NZZJZ IŽ. Tijekom 2024. je uključeno ukupno 26 novih osoba (19 Ž, 7M) i 8 starih korisnika. Realizirano je ukupno 89 usluga nutricionističkog savjetovanja od čega 63 kontrolnih savjetovanja. Najveći broj korisnika bio je u dobi od 40 do 59 godina, a najčešći razlog dolaska bilo je zdravo mršavljenje. Klijenti dolaze i radi zdravstvenih problema te savjetovanje sportaša u svezi prehrane. Nutricionisti su savjetovali korisnike o principima zdrave prehrane, a s posebnom pažnjom u odnosu na osobe sa specifičnim problemima (šećerna bolest, visok krvni tlak, hormonalni poremećaji, pretilost i sl.).

Sredstva za rad nutricionista NZZJZ IŽ financiraju se direktno iz Proračuna Grada prema NZZJZ IŽ i ne prikazuju se u Zdravom gradu. Zdravi grad osigurava prostor i sve uvjete rada bez dodatne naknade za NZZJZ IŽ i Grad Poreč.

Krizne intervencije

Psihološke krizne intervencije predstavljaju poseban vid intervencije stručnjaka u slučajevima iznenadnih nesreća, nepogoda, bolesti, epidemija u zajednici i/ili na širem teritorijalnom području. To su intervencije koje slijede nakon događanja u kojima se dogodila prijetnja po život bilo sa ili bez žrtvi u smislu smrtnih ishoda (npr. oružane pljačke, teroristički napadi, prirodne katastrofe, pandemije i sl.). Radi se o događajima koji traumatiziraju pojedince i čitave grupe, ali i stručnjake u službama za pomaganje (zdravstveni kadar, policija, vatrogasci). Vođenje psiholoških kriznih intervencija zahtijeva i kontinuirano educiranje kadra. Stručni tim Zdravog grada osposobljava i osnažuje vlastiti stručni tim za provođenje psiholoških kriznih intervencija. U 2024. je lokalni tim osnaživan u edukacijama ustanove te u sklopu supervizija istarskog KRIN tima, ukupno 20 stručnjaka, u sklopu projekta IŽ

Unaprjeđenje rada savjetovališta Istre.

Psihološko Savjetovalište sa svim pripadajućim programima (logoped, krizne intervencije, nutricionističko savjetovalište) obuhvaća rashode vezane uz realizaciju stručne psihološke pomoći savjetovanja i psihosocijalne podrške pojedincima i obiteljima od strane zaposlenika ustanove u svim programskim cjelinama savjetovališta te usluge vanjskih stručnih suradnika u proširenom programu pružanja usluga savjetovališta i psihosocijalne podrške (liječnici, rehabilitator, logopedi, kineziolog, nutricionist i dr.). Rashodi vezani uz realizaciju svih programskih aktivnosti uključuju i rashode za telefon, poštu, prijevoz, tekuće i investicijsko održavanje, promidžbu, komunalne usluge, intelektualne i osobne usluge, računalne i ostale usluge i rashode.

Programi prevencije:

Program „Zajedno protiv ovisnosti“

Program „Zajedno protiv ovisnosti“ u cijelosti obuhvaća rashode realizacije porečkih preventivnih programa koji se realiziraju generacijski kroz predškolske i školske ustanove te programe u zajednici (u standardnim okolnostima ovaj program tijekom godine obuhvati između uključeno do 3000 i 4000 osoba -djece, roditelja, učitelja, odgajatelja, voditelja udruga i drugih važnih odraslih). Podrazumijeva rashode svih intelektualnih usluga uključivanja stručnjaka koji realiziraju preventivne programe (*PATHS / RARA-učenje socioemocionalnih vještina*, Program „*Naš izbor je zdrav život*“, *Prevencija nasilja u maloljetničkim vezama*, *obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti*, *Rasplesani razredi i vrtići*, *Ja u ogledalu*, *Muzikoterapija u školi*, *Tko zapravo pobjeđuje?-ovisnost o kocki i dr.*). Program u cjelini sa svim svojim programskim segmentima objedinjava, osim voditelja, i sve druge troškove njegove realizacije (telefona, pošte, prijevoza, tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe, materijalni troškovi akcija, kampanja i programa, komunalne usluge, intelektualne i osobne usluge, edukacije, računalne i ostale usluge).

Program je u direktnoj realizaciji tijekom 2024. bio realiziran u punom opsegu nakon godina pandemije u prvom dijelu godine ali se je realizirao.

Ključni segmenti programa Zajedno protiv ovisnosti:

- *PATHS / RARA-učenje socioemocionalnih vještina u OŠ Poreča i DV Radost poštujući epidemiološke mjere*.
- *RASPLESANI RAZREDI* program iz oblasti preventivnog programa „Zajedno protiv ovisnosti“ usmjeren mladima kojeg sufinancira i IŽ iz prioriteta za zdravlje IŽ – zaštita mentalnog zdravlja djece, mladih i obitelji. Zbog toga se posebno izdvaja i opisuje. Plesnim radionicama obuhvaćeni su svi porečki 7. razredi osnovnih škola i 2. razredi SŠ-e M. Balota. Program *Rasplesani vrtić* realiziran je u predškolskim grupama DV Radost. Godišnje ovaj preventivni program uključuje prosječno 502 osobe (djeca, razrednici, odgajatelji, stručne službe).

Plesne sate su održali instruktori, plesni pedagozi Plesnog centra „Studio“ iz Pule zajedno s razrednicima. Program plesnih radionica obuhvaća standardne i latino-američke plesove te diskusije o temeljnim ljudskim vrijednostima kao što su samopoštovanje i poštovanje drugih, suradnja, preuzimanje i prihvaćanje vodstva, odgovornost, osvještavanje i uvažavanje svojih i tuđih potreba, a koje se mladima prenose paralelno s usvajanjem plesnih vještina. Paralelne radionice za unapređenje komunikacijskih i socijalnih vještina za iste 7. razrede provodila je stručna služba škole.

-*PROGRAM RADA S MLADIMA* obuhvatio je univerzalnu (opću) i selektivnu (specifičnu) prevenciju jer uključuje prema osobnom interesu mlade koji su zdravi i one na ranoj razini rizika po nekom od kriterija. Cilj programa je djelovati na osobni rast i razvoj, osnaživanje mladih osoba u periodu adolescencije, te njihovo osobno jačanje radionicama, predavanjima. Realizirane su kreativne radionice, okrugli stolovi, kvizevi znanja, volontiranje u ustanovama Poreča i dr.

-*TKO ZAPRAVO POBJEĐUJE?* – program prevencije ovisnosti mladih o kockanju i kladenju usmjeren je bio srednjoškolcima Poreča i njihovim roditeljima (60 roditelja).

-*ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA SREDNJOŠKOLACA*, kada se javiti psihologu? TRealizirano 15 radionica u svim 1. i 2. razredima porečkih SŠ-a u ciljun podrške mladima za čuvanje mentalnog zdravlja i destigmatiziranje uloge psihologa te poticaj za traženje pravovremene pomoći. Realizirano 15 radionica sa 300 učenika.

-*MUZIKOTERAPIJA* – program za kanaliziranje emocija i ponašanja za „teške“ razrede osnovnih i srednjih škola, jačanje grupne povezanosti i razredne kohezije te

učinak razreda kao terapijske zajednice za „tešku“, povučenu i drugu djecu s odstupanjima u ponašanju (100 učenika).

-Radio PEGAZ – aktivnost mladih koja uključuje organizirane su radio emisije i javne nastupe usmjerene mladima i odraslima te su mladi u emisije uključeni kao kreatori istih (20 učenika za javnost).

-*NAŠ IZBOR JE ZDRAV ŽIVOT I MJESEC BORBE PROTIV OVISNOSTI(MBO)* je cjelogodišnji program prevencije ovisnosti o drogama, alkoholu, kocki, elektroničke ovisnosti, prevencija nasilja u maloljetničkim vezama, a završnicu programa objedinjava MBO od 15.11. do 15.12. u godini. Program uključuje radionice, predavanja, okrugle stolove, kampanje i dr., a edukacije su usmjerene djeci, mladima i važnim odraslima – roditeljima, odgajateljima, učiteljima, voditeljima klubova i drugih udruga/organizacija. Objedinjeno u bogatom programu MBO 24.

U 2024. je uključeno 2956 osoba ukupno (djeca vrtića i škola, njihovi roditelji, učitelji i odgajatelji, mladi u zajednici...) dok su medijski obrađene stručne teme vezane uz zdravlje djece i malih te prevenciju ovisnosti usmjerene cjelokupnoj javnosti.

Pokazatelji rezultata upućuju na to da je plan i program 2024. realiziran jer je u odnosu na 8 planiranih programa realizirano više tema/programa prevencije, u odnosu na planiranih 10 bilo je uključeno 20 suradnika te je u odnosu na planiran broj od 3000 korisnika uključeno 2956 korisnika preventivnih programa.

Programi vanbolničkog liječenja ovisnosti:

Program vanbolničkog liječenja ovisnosti o drogama

Cilj rada s ovisnicima bio je i u 2024. prihvati i rehabilitacija te destigmatizacija problema ovisnosti radi zaštite samih ovisnika ali i mladih, potencijalno rizičnih osoba u okruženju. U procesu liječenja ovisnika koristi se pristup Nacionalne strategije te kombinira medicinski pristup u zdravstvenoj ustanovi i psihoterapijski tretman ovisnika i članova obitelji. Program osigurava dostupnost iznimno ranjivoj skupini (ovisnici o drogama i eksperimentatori), što je temeljni princip humanosti u radu s ovom populacijom bolesnika i prvi uvjet za kontrolu i suzbijanje ovisnosti u okruženju zajednice.

U pandemiji je rad s ovom rizičnom grupom bio vrlo otežan, a potrebe ovisnika i osobne/obiteljske krize su se povećale jer je stres bio iznimno rizičan čimbenik za recidive korisnika iz ove skupine, a koji su vezani za konflikte u obitelji, više sukoba, potencijalnog nasilja i opće lošu funkcionalnost obitelji.

U ovom programu je tretirano 116 osoba tijekom 2024. godine (95 muškarca i 21 žena). U odnosu na njih je realizirano 229 usluga direktnog individualnog i/ili obiteljskih savjetovanja. Realizirano je i 505 indirektnih usluga.

Terapijska zajednica za liječenje ovisnika o alkoholu

Alkoholizam je najčešća ovisnost u svijetu i jedan je od najvećih javno zdravstvenih problema današnjice, posebno u zapadnom svijetu. Ovisnost o alkoholu je bolest. Potrebno ju je liječiti kao i svaku drugu kroničnu bolest. Liječenje ove bolesti ovisnosti izrazito je teško i kompleksno jer bolest pogađa čitavu obitelj. Porečki program liječenja u van bolničkim uvjetima baziran je na individualnoj, obiteljskoj i grupnoj psihoterapiji u okviru Terapijske zajednice za liječenje ovisnika o alkoholu pri Zdravom gradu. Cilj je što veći obuhvat ovisnika o alkoholu te njihova resocijalizacija kao i podrška čitavoj obitelji ovisnika, posebice djeci. U terapijskoj zajednici je u 2024. tretirano 66 osoba (35 M i 31 Ž). Odrađeno je 96 grupnih susreta u 2 terapijske grupe te 14 savjetovanja u paru.

Pokazatelji rezultata 2024. ukazuju na realizaciju plana u radu s ovom ranjivom skupinom ovisnika o alkoholu i drogama te sporadično kocki i članovima njihovih obitelji.

U odnosu na plan kojim je predviđen prihvata do 330 korisnika u svim programima za ovisnike je ukupno prihvaćeno 182 korisnika, dok je u odnosu 540 planiranih psihosocijalnih usluga realizirano 333 usluga.

Program Prevencija i tretmani poremećaja vezanih uz prehranu

Poremećaji prehrane kompleksni su i utječu na čitav niz rizika za organske bolesti. Danas se u stručnim krugovima govori o epidemiji debljine. Hrvati posljednjih godina u epidemiji debljine sustižu najdeblje nacije što je iznimno loš pokazatelj ukupnog zdravlja. Sve je više pretilo djece i odraslih te RH sustiže u lošim pokazateljima Ameriku. Usprkos najzdravijoj mediteranskoj prehrani Hrvati su sve deblji što vidimo i u Istri i u Poreču.

Program Prevencija i tretmani poremećaja vezanih uz prehranu uključuje individualni rad, u paru i /ili grupni rad s osobama koje manifestiraju različite poremećaje hranjenja te su u riziku za masovne nezarazne kronične bolesti i mentalne poremećaje koji su povezani i sa hranom. Osnovni program se realizira u grupnom radu, putem 20 radionica i naknadnom podrškom putem grupe za samoodržavanje. Grupa za samoodržavanje prerasta u vid psihoterapijske grupne podrške, nastoji dugoročno prekinuti krug emocionalnog prejedanja te djelovati na dugoročnu promjenu ponašanja i životnih navika osoba s prekomjernom tjelesnom težinom. Posljedično, programom se djeluje na promjenu ponašanja i životnog stila osobe s prekomjernom tjelesnom težinom i čitavih obitelji.

Korisnici svih oblika rada su svih dobnih skupina, oba spola, dominantna zastupljenost žena srednje životne dobi (29-59 godina). Među mladima identificiraju se i drugi poremećaji hranjenja (anoreksija, bulimija..).

U 2024. je u grupni rad uključeno 40 osobe (13 M i 27Ž) u ukupno 38 grupnih psihosocijalno medicinskih susreta..

Individualni rad ili rad u paru tijekom godine prikazan je u programu psihološkog savjetovališta.

Pokazatelji rezultata 2024. ukazuju na realizaciju plana i programa u nešto manjem obuhvatu od planiranog.

Izvršenje programa uključuje rashode i izvršenja u okviru plaća radnika ili intelektualne usluge (suradnika psihologa, liječnika, kineziologa..) te sve druge popratne rashode programa (telefona, pošte, prijevoza, tekućeg i investicijskog održavanja, promidžbe, komunalne usluge, intelektualne i osobne usluge, računalne i ostale usluge).

Sve programske aktivnosti ustanove izvršene su u visini 88,88% od planiranog iznosa.